

Завръщането на
черните лешояди
в Родопите



2026

Проект № 101148254 — LIFE23-
NAT-BG-LIFE Rhodope Vulture





Черен лешояд
с предавател и
белоглав лешояд
Снимка © Георги Куртев

ЯНУАРИ 2026

Да надникнем заедно в живота на величествените черни лешояди. Това вече е възможно благодарение на GPS-GSM предавателите, с които са маркирани. Сега знаем точното местоположение на птиците и можем да пътуваме заедно с тях в реално време над близки и далечни земи. Тази модерна технология помага на природозащитниците в опазването на небесните господари.

ПОН	ВТО	СРЯ	ЧЕТ	ПЕТ	СЪБ	НЕД
			1 Нова година	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	



Съфинансирано от
Европейския съюз





Вълци

Снимка © Богдан Боев

ФЕВРУАРИ 2026

В дивата природа вълкът влияе положително върху здравето на популациите на видовете, с които се храни, и допринася за стабилността на цялата екосистема. Установено е, че в екосистеми, които съдържат повече от един вид от потенциалните жертви на вълците, те ловуват по-лесно достъпните, като повялят индивидите, отслабнали поради напреднала възраст и болести, както и неукрепналите малки.

ПОН	ВТО	СРЯ	ЧЕТ	ПЕТ	СЪБ	НЕД
						1
2 Световен ден на влажните зони	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	



Съфинансирано от
Европейския съюз





Черен лешояг

Снимка © Богдан Боев

МАРТ 2026

Черните лешояди могат да прелитат стотици километри за ден, използвайки въздушните течения, за да се издигат без усилие. Те рядко махат с криле – предпочитат да „летят с мисъл“, използвайки термалните колони на топлия въздух. Благодарение на GPS-GSM предаватели, учените проследяват в реално време техните пътешествия – от Родопите до Егейско море, а понякога дори до Турция.

ПОН	ВТО	СРЯ	ЧЕТ	ПЕТ	СЪБ	НЕД
30	31					1
2	Световен ден на дивата природа Ден на Освобождението на България 3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	Ден на завръщането на дивата природа/ Rewilding day 20	Ден на Земята 21	Световен ден на водата 22
23	24	25	26	27	28	29



Съфинансирано от Европейския съюз





Транспорт на
черни лешояди
Снимка © Иво Данчев

АПРИЛ 2026

Черните лешояди, разселвани в Източни Родопи, са предоставени от испанската неправителствена организация GREFA (Grupo de Rehabilitación de la Fauna Autóctona), която от години работи за размножаването, спасяването и рехабилитацията на пострадали диви птици. В продължение на три дни птиците пропътуват 3300-километрово разстояние от Испания до България, като пресичат почти цяла Европа.

ПОН	ВТО	СРЯ	ЧЕТ	ПЕТ	СЪБ	НЕД
		1 Международен ден на птиците	2	3	4	5
6 6-12 април – Седмица на гората	7	8	9	10 Велики петък	11 Велика събота	12 Великден
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22 Международен ден на Земята	23	24	25	26
27	28	29	30			





Волиера за адаптация
на черни лешояди
Снимка © Иво Данчев

МАЙ 2026

Птиците временно се настаняват в специално изградена адаптационна волиера, където в първите няколко дни екип от специалисти неотлъчно ги наблюдава, за да се увери, че адаптацията на лешоядите протича нормално и те са в добро здравословно състояние. Във волиерата птиците прекарват няколко месеца, докато свикнат с новия си дом и околна среда.

ПОН	ВТО	СРЯ	ЧЕТ	ПЕТ	СЪБ	НЕД
				1 Ден на труда	2	3
4	5	6 Гергьовден	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22 Международен ден на биологичното разнообразие	23	24 Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост
25	26	27	28	29	30	31



Съфинансирано от
Европейския съюз





Черен лешояд с малко

Снимка © Petros Vamprakas,
Management Unit of Delta Evros
and Dadia National Parks' Archive

ЮНИ 2026

В Националния парк „Дадя“ в Гърция видът гнезди в стара иглолистна гора. Гнездото му, разположено в короната на дърво, достига до 2 м. в диаметър и 1 м. височина. От няколко години в българската част на Родопите се изграждат изкуствени гнезда за черни лешояди по техен вкус. Изкуствените гнезда на черния лешояд са избрани след подробен анализ на предпочитанията на вида към гнездовите и хранителни местообитания.

ПОН	ВТО	СРЯ	ЧЕТ	ПЕТ	СЪБ	НЕД
1	2	3	4	5 Световен ден на околната среда	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					



Съфинансирано от
Европейския съюз





Зубри
Снимка © Богдан Боев

ЮЛИ 2026

Зубърът се е превърнал в един от символите на природозащитата в Европа. Неговата история е пример за това как само в рамките на сто години един вид може да бъде доведен до ръба на изчезването и как в резултат на много усилия може да бъде възстановен. Завръщането на зубрите допринася за опазването на изключителната дива природа в Източните Родопи, един от най-богатите на биоразнообразие райони в Европа. Те са своеобразни архитекти на гората – ограничават прекомерното обрасване с храсти и поддържат мозаечния характер на горските местообитания.

ПОН	ВТО	СРЯ	ЧЕТ	ПЕТ	СЪБ	НЕД
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		



Съфинансирано от
Европейския съюз





Елен лопатар
Снимка © Staffan Widstrand /
Rewilding Europe

АВГУСТ 2026

Еленът лопатар, заедно с останалите диви копитни, играе важна роля в поддържането на откритите пространства в горите и пасищата. Пасищата привличат множество насекоми, земноводни, влечуги, птици, гребни бозайници – важна брънка от хранителната верига за други видове. От своя страна едрите тревопасни са основен хранителен ресурс за хищниците и лешоядите. По този начин възстановяването на елените играе важна роля за възстановяването и поддържането на биоразнообразието на Източните Родопи.

ПОН	ВТО	СРЯ	ЧЕТ	ПЕТ	СЪБ	НЕД
31					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30



Съфинансирано от
Европейския съюз





Новосформирана двойка
черни лешояди от освободените
от Испания птици
Снимка © Богдан Боев

СЕПТЕМВРИ 2026

Черните лешояди са изключително грижовни родители. Те снасят само едно яйце годишно, а и двамата партньори се редуват да го мътят около 55 дни. Малкото остава в гнездото повече от три месеца, докато укрепи и направи първия си полет. Родителите продължават да се грижат за него дори след това – истински пример за постоянство и семейна привързаност в света на хищните птици.

ПОН	ВТО	СРЯ	ЧЕТ	ПЕТ	СЪБ	НЕД
	1	2	3	4	5 Международен ден на лешояда	6 Съединението на България
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21 Ден на независимостта на България	22	23	24	25	26	27
28	29	30				



Съфинансирано от
Европейския съюз





Коне КониК
Снимка © Стефан Стефанов

ОКТОМВРИ 2026

Конете Коник, които живеят на свобода в Източните Родопи, са фенотипна възстановка на европейския див кон – тарпана (*Equus ferus ferus*). Името коник идва от полски и означава малък кон. Животните, които са разселени в България, произлизат от полски проект за възстановяване на изчезналия див кон. Ролята на дивите коне е същата като преди хиляди години – заедно с останалите тревопасни те поддържат естествените екосистеми, управлявайки откритите местообитания. Видът е известен със своята устойчивост и приспособимост към суровите условия на полуотворените местообитания.

ПОН	ВТО	СРЯ	ЧЕТ	ПЕТ	СЪБ	НЕД
			1	2	3 Европейски дни на птиците	4 Европейски дни на птиците
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	



Съфинансирано от
Европейския съюз





Източните Рогови са любима дестинация
за фотографите на дива и запазена природа
Снимка © Staffan Widstrand / Rewilding Europe

НОЕМВРИ 2026

Източните Родопи стават все по-известна и популярна дестинация за любителите на дивата природа. Районът е сред предпочитаните места за наблюдение и снимане на редки и застрашени видове животни и любима дестинация за фотографите на дива и запазена природа. В момента в района има няколко действащи укрития, които предоставят възможност за „улов“ на уникални фото-кадри.

ПОН	ВТО	СРЯ	ЧЕТ	ПЕТ	СЪБ	НЕД
30						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29



Съфинансирано от
Европейския съюз





Благороден елен
Снимка © Стефан Аврамов

ДЕКЕМВРИ 2026

През последните десет години екипът на Фондация „По-диви Родопи“ разсели над 1000 благородни елени и елени лопатари в Източните Родопи. Размерът и обхватът на популациите на елени продължават да се увеличават, а с тях и положителното въздействие върху биоразнообразието и местните хранителни мрежи. Сигурната и стабилна хранителна база е ключова за подобряването на популациите на лешоядите в региона. Най-малко 30 благородни елена ще бъдат освободени в Националния парк „Дадя-Лефкими-Суфли“ в Гърция в рамките на LIFE проект „Завръщането на черните лешояди в Родопите“, което да гарантира увеличаването на хранителната база и в гръцката част на Родопи планина.

ПОН	ВТО	СРЯ	ЧЕТ	ПЕТ	СЪБ	НЕД
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11 Международен ден на планината	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24 Бъдни вечер	25 Рожество Христово	26 Рожество Христово	27
28	29	30	31			



Съфинансирано от
Европейския съюз



